

УРОК 42

Тема уроку: Розв'язування вправ на знаходження інтегралів.

Мета уроку: Формування умінь знаходити інтеграли.

Теорема 1.7 Нехай у визначеному інтегралі $\int_a^b f(x) dx$ функція $f(x)$ неперервна на $[a; b]$. Введемо нову змінну t за формулою $x = u(t)$. Якщо 1) числа α і β такі, що $u(\alpha) = a, u(\beta) = b$; 2) функції $u(t), u'(t)$ неперервні на відрізку $[\alpha; \beta]$, то

$$\int_a^b f(x) dx = \int_{\alpha}^{\beta} f(u(t)) u'(t) dt \quad (1.10)$$

Доведення. Нехай $F(x)$ первісна функції $f(x)$ на $[a; b]$. Тоді інтеграл лівої частини рівності (1.10) обчислимо за формулою Ньютона –

$$\int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a)$$

Лейбніца: $\int_{\alpha}^{\beta} f(u(t)) u'(t) dt$. Доведемо, що і права частина дорівнює цьому

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(u(t)) u'(t) dt = \int_{\alpha}^{\beta} f(u(t)) du(t) = F(u(t)) \Big|_{\alpha}^{\beta} = F(u(\beta)) - F(u(\alpha)) =$$

$= F(b) - F(a)$. Рівність (1.10) доведена.

Зауважимо, що при виконанні заміни змінної у визначеному інтегралі ми не повертаємось до старої змінної x . Замість t у первісну $F(u(t))$ просто підставляємо нові межі інтегрування α і β .

Приклад.

$$\int_0^{\ln 6} \frac{e^x dx}{\sqrt{e^x + 3}} = \left[\begin{array}{l} t = e^x + 3, \quad x = 0 \Rightarrow t = e^0 + 3 = 4 \\ dt = e^x dx, \quad x = \ln 6 \Rightarrow t = e^{\ln 6} + 3 = 9 \end{array} \right] = \int_4^9 \frac{dt}{\sqrt{t}} = 2\sqrt{t} \Big|_4^9 =$$
$$= 2(\sqrt{9} - \sqrt{4}) = 2$$